

Tatranský národný park

I. Vološčuk, M. Koreň: The Tatra National Park, Život. Prostr., Vol. 29, No. 2, 83-87.

The whole area of the TANAP is of great importance for knowledge of geological conditions of the range of mountains of the Carpathians mountain system and it is an excellent school for Alpine geomorphology. It is of great value from the viewpoint of the studies of glaciation, glacial and periglacial phenomena.

The vegetation specificity of the Tatra Mts. it is the vegetation of alpine and subalpine degree. It is peculiar also in forests that is connected with their position and climatic conditions. The whole area enables a unique research of tree species ecology either from the viewpoint of climate or soil conditions. It enables studies impossible to be realized in other protected areas. Among the forest tree species the Swiss stone pine (*Pinus cembra*) focused the attention on itself to the most. Here we can find thousands of plant species. From the last geological periods there have remained many species of north origin. The majority of them have in the Tatra Mts. the most south border of their distribution as relict species from the glacial period. Many species appeared in this special conditions as endemic species of the Tatra Mts. or of the Carpathian district. 138 plant species are not particularly protected.

In the area of the TANAP, from the forest up to the highest peaks the occurrence of 8 species of amphibians, 3 species of reptiles, 115 bird species and 42 mammal species was established. But TANAP is not well known only for its richness in vertebrata, the area is valuable from the viewpoint of the occurrence of invertebrata, too.

Besides the unique natural values important for science, research and cultural-educational aims, the area of TANAP presents a very important area of water supply and it has excellent conditions for treatment and recreation.

Územie Tatranského národného parku, od r. 1993 Biosférickej rezervácie Tatry, tvorí vysokohorský krajinný celok Tatier a časti priľahlých zníženín - z južnej strany časť Podtatranskej kotliny, zo severnej časť Podtatranskej brázd. Na západe ho ohraničujú Chočské vrchy, na východe susedí so Špišskou Magurou.

Ochranný najhodnotnejšou časťou územia sú viac ako 55 km dlhé a 17 km široké Tatry, ku ktorým patria tri geomorfologicky rozdielne podcelky: Západné Tatry, Vysoké Tatry a Belianske Tatry. Spolu s príslušnými zníženinami sú ukážkou charakteristického karpatského stavebného štýlu a celkového krajinného rázu. Výraznou dominantou sú Vysoké Tatry - najvyššie pohorie Slovenska a celého 1800 km dlhého karpatského oblúka.

Z biogeografického hľadiska sú Tatry ostrovom vzácne zachovaných horských a vysokohorských ekosystémov s unikátnymi druhmi rastlín a živočíchov. V Európe medzi Kaukazom a Alpami, ani smerom k severnému pólu už neexistuje vyššie pohorie, preto sú Tatry významnou križovatkou migračných ciest vysokohorskej a arktickej bioty v severojužnom a východozápadnom smere.

TANAP vznikol zákonom SNR 1. 1. 1979 ako výsledok dlhodobých snáh o ochranu jedinečných prírodných hodnôt pred rozmáhajúcim sa hospodárskym a turistickým využívaním.

Prvé aktivity súvisiace s ochranou niektorých vzácných druhov živočíchov, najmä kamzíka a svišťa, ale aj niektorých botanicky zaujímavých lokalít a atraktívnych druhov rastlín sa však objavili už v sedemdesiatych rokoch minulého storočia.

Po rozpade Rakúsko-Uhorska sa zrodila koncepcia spoločného slovensko-poľského prírodného parku, ktorú písomne akceptovali obe strany (tzv. krakovský protokol) r. 1924. O rok neskôr bol vypracovaný podrobný projekt tatranského prírodného parku. Okrem kamzíka a svišťa vyhlásili r. 1932 úplnú ochranu medveďa, r. 1936 rysa, kuny, vydry a norka, r. 1937 orla skalného.

Prvé ochranné opatrenia po uzákonení TANAP-u boli zamerané na vylúčenie pastvy hospodárskych zvierat, čo sa definitívne podarilo r. 1955. Súbežne s delimitáciou nevhodne situovaných pasienkov vznikli projekty obnovy pôvodných vysokohorských smrečín a kosodrevinových parastov na výmere okolo 3300 ha.

V r. 1964 schválilo Predsedníctvo Slovenskej národnej rady *Koncepciu ochrany a tvorby prírodného prostredia TANAP-u*, ako záväzný a na svoju dobu mimoriadne progresívny dokument. Pokračovaním cielavedomého snaženia je *Program starostlivosti o Tatranský národný park do r. 2000*, ktorý schválila vláda SR r.1991, ako "... základný koncepčný dokument na naplnenie cieľov zachovania nenahraditeľného prírodného bohatstva Tatier, vrátane opatrení na ich realizáciu..." Koncepcne sa tento program opiera o svetovú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja a princípy diferencovanej ochrany prírody podľa zón rozčlenených na ekologicko-funkčné priestory, t. j. ekologicky vyhranené a funkčne jasne definované územné jednotky. Pre každý ekologicko-funkčný priestor sú vytýčené dlhodobé ciele, hlavné smery starostlivosti a podmienky ochrany prírody.

Anorganická príroda

● **Geologická stavba.** V "žulových" Vysokých a Západných Tatrách prevažujú kryštalické bridlice, magmatity a granitoidy. Z geomorfologického hľadiska sú zaujímavé najmä mylonity - ľahšie zvetrateľné bridličnaté horniny v sedlách, sedielkach a štrbinách. Na kryštalické jadro sa sem v druhohorách presunuli vápence, dolomity, pieskovce, kremence, bridlice a zlepenca (Belianske Tatry, v Zá-

padných Tatrách skupina Osobitej, Sivého vrchu a Červených vrchov). Flyšovú výplň Podtatranskej kotliny a Podtatranskej brázdy tvoria pieskovce, fľovce a menšie ostrovy vápencov a dolomitov (Hrádok, Suchý Hrádok, Surový Hrádok, Hrubý Grúň).

● **Pôdne pomery.** V závislosti od pôdotvorných faktorov, najmä však geologických a geomorfologických pomero, vytvoril sa na tomto území celý rad pôdnych typov. *Surové pôdy (litozeme)* silikátové a karbonátové vznikli na sutinách alebo plytkých insitných zvetralinách. *Rankre* sa vyskytujú na kamenitých zvetralinách kyslých hornín. *Rendziny* sú viazané na zvetraliny tvrdých vápencov a dolomitov. *Pararendziny* sa vyskytujú na zmiešaných silikátovo-karbonátových horninách. *Hnedé pôdy (kambizeme)* sú najčastejšie na svahových zvetralinách, morénach a ľadovcovoriečnych sedimentoch z kyslých hornín, ako aj zvetralinách flyšových hornín do nadmorskej výšky okolo 1100 m n. m. *Ilimerizované pôdy (luzizeme)* sa nachádzajú iba na hrubších pokryvoch sprašových hĺn v Podtatranskej kotline. Rovnako *pseudogleje* sú pôdy predpolia Tatier na ľadovcovoriečnych sedimentoch. Pôdy zamokrené súčasne povrchovou i podzemnou vodou sa označujú ako *amfigleje*. Veľmi príbuzné týmto pôdam sú silne zamokrené *gleje a stagnogleje*. *Podzoly* sú najrozšírenejším pôdnym typom na kyslých horninách Tatier. *Nívné pôdy (fluvizeme)* sa nachádzajú na riečnych sedimentoch väčších vodných

tokov. *Rašelinové pôdy (organozeme)* sa vyskytujú síce len ostrovčekovite, zato najmä v podhorí Vysokých Tatier veľmi často.

● **Hydrologické pomery.** Územím Tatier prechádza hranica medzi dvoma úmoriami - *baltickým* (vody odvádza Dunajec prostredníctvom Visly) a *čiernomorským* (odtekajú prostredníctvom Dunaja, resp. Váhu). Hlavná európska rozvodnica prechádza z Oravy na Volovec (2063 m n. m.), hlavným hrebeňom k Čubrine (2378 m n. m.), odtiaľ sa stáča južnou rászochou Vysokých Tatier k Štrbskému prahu v Podtatranskej kotline. Z horských tokov je najvýznamnejšia Belá, odvádzajúca vody šiestich dolín strednej časti Tatier (Kôprovej, Tichej, Kamenistej, Bystrej a Račkovej) do Váhu. V západnej časti sú významnými tokmi Oravica a Studený potok. Do Dunajca vteká Javorinka a Biela voda (Bialka).

● **Klimatické pomery.** Priemerná ročná teplota vzduchu sa pohybuje od 5,5 °C v najnižších kotlinových polohách do -3,8 °C na vrcholoch Tatier. Najteplejší mesiac je júl, keď v Liptovskom Hrádku (746 m n. m.) dosahuje priemerná teplota 16,4 °C, v Starom Smokovci (1018 m n. m.) 14,4 °C a na Lomnickom štíte (2632 m n. m.) 4,2 °C. Veľmi často sa vyskytujú teplotné inverzie na dne kotlín a dolín v plytkej prízemnej vrstve vzduchu. Priemerné ročné zrážky sa pohybujú v závislosti od nadmorskej výšky v rozmedzí 650-2200 mm. Horské hrebene tvoria prirodzenú prekážku prúdenia vzduchu. Vzduchové hmoty postupujúce od západu a severozápadu vystupujú nad ne, pričom sa vzduch adiabaticky ochladzuje, vodné pary sa kondenzujú a na náveterných svahoch vzniká, alebo sa zväčšuje, zrážková činnosť. Na záveterných svahoch prúdi do dolín suchý vzduch vo forme föhnu. Celkový počet dní so zrážkami je v Liptovskom Hrádku 145 (z toho 35 vo forme snehu), v Starom Smokovci 190 (60) a na Lomnickom štíte 215 (150). Snehová pokrývka dosahuje v najvyšších polohách Tatier až 300 cm. V Liptovskom Hrádku trvá priemerne 80 dní, v Starom Smokovci 130 a na Lomnickom štíte 240 dní v roku. Veľmi častým javom, najmä na južných svahoch v nadmorských výškach okolo 1700-1900 m n. m., sú lavíny.

● **Reliéf.** Invenčná denudácia a premodelovanie trefohorného povrchu nastalo v starších štvrtohorách. Vysokohorské ľadovce počas viacnásobného zaľadnenia Tatier vytvorili dlhé ľadovcové doliny so širokými ľadovcovými kotlami (karmi), 100-400 metrov vysokými skalnými skokmi a hlbokými trógmami. V kotloch vyhlbili jazerné panvy, vrcholy pohoria zúžili do tvarov úzkych hrebeňov a ostrých štítov. Najväčšie z 32 ľadovcov boli v Bielovodskej doline (14 km), Kôprovej doline (12,5 km) a Mengusovskej doline (10,7 km).

Ľadovcové potoky čiastočne rozplavili morénový materiál a v predpolí Tatier ho uložili na flyšový podklad do veľkých ľadovcovovo-riečnych kuželov.

Mrazovým vyzdvihovaním a triedením zvetralín sa vo vysokohorskom stupni vytvorili tzv. štruktúrne pôdy (polygonálne pôdy, dláždené pôdy), podobné pôdam polárnych krajín. Často sa vyskytujú tzv. periglaciálne pôdne formy (lysinové a girlandové pôdy, tufury), ktoré vznikli spolupôsobením mrazu a vegetácie.

Špecifické reliéfové formy sa vytvorili skrasovatením karbonátových hornín sedimentárneho obalu na západnej, východnej a severnej strane Tatier. Krasový reliéf sa vyznačuje neobyčajnou pestrosťou povrchových (škrapov, krasových jám, riečno-krasových dolín) i podzemných foriem (viac ako 200 jaskýň a priepastí rôznych typov).

Hlavným činiteľom, ktorý vytvoril nádherné scenérie "žulových" Tatier s divokými formami bralného reliéfu, bola činnosť ľadovcov. Pri porovnávaní povrchu je nápadný častejší výskyt hladko modelovaného reliéfu v Západných Tatrách oproti Vysokým Tatrám. Spôsobili to slabšie zaľadnenie Západných Tatier, pri ktorom boli preformované predovšetkým doliny a kotliny. Medzi nimi sa zachovali rozsiahle plochy prevažne oblých chrbtov s hõlným reliéfom.

Biota

● **Rastlinstvo.** Po veľmi zložitom vývoji od konca trefohôr ustálil sa súčasný charakter vegetačného krytu na tomto území približne pred 2500 rokmi. V súlade s pestrými geologickými, reliéfovými, hydrologickými, klimatickými a pôdnymi pomermi, vyznačuje sa veľkou rozmanitosťou v horizontálnom i vertikálnom smere. Celkový vzhľad vegetácie určujú predovšetkým klimatické pomery, ktorých zásluhou sa tu sformovalo 6 výškových vegetačných stupňov:

- *podhorský (submontánny)* - zaberá najnižšie časti územia do nadmorskej výšky 800 (900) m n. m.
- *horský (montánny)* - v nadmorských výškach 800 (900) až 1200 (1250) m n. m. Predstavuje typický lesný stupeň.
- *vysokohorský (supramontánny)* - siaha od 1200 (1250) do 1500 (1550) m n. m.
- *podhõlný (subalpínsky)* - v nadmorských výškach 1500 (1550) až 1800 (1850) m n. m.
- *hõlný (alpínsky)* - je vo výškach 1800 (1850) až 2300 m n. m.
- *pod snežný (subniválný)* - zaberá vrcholové časti Tatier v nadmorských výškach nad 2300 m n.m.

● **Živočíšstvo.** Územie TANAP-u je charakteristické výskytom viacerých vysokohorských druhov. Zo živočíchov žijúcich v spoločenstvách alpínskeho a subniválneho stupňa treba spomenúť aspoň typické druhy cicavcov, ako sú kamzik vrchovský tatranský (*Rupicapra rupicapra tatica*), svišť vrchovský tatranský (*Marmota marmota latirostris*), hrabáč tatranský (*Pitymys taticus*) a hraboš snežný (*Chionomys nivalis*). Z vtákov je to murárik červenokrídly (*Tichodroma muraria*), ľabfuška vrchovská (*Anthus spinoletta*) a orol skalný (*Aquila chrysaetos*). Z bezstavovcov sú významnými a vzácnymi predstaviteľmi motýle *Erebia pandrosse* ssp. *roborti*, *Erebia gorge* ssp. *rudkowski*, *Psoda alpinata*, *Psoda schwingencherusii*, z chrobákov najmä druhy *Nebria tatica* a *Depltomerus taticus*.

Okrem nich žije na tomto území viacero vzácných, ohrozených a chránených druhov suchozemských stavovcov. Z plazov sa najhojnešie vyskytuje vretenica obyčajná z obožživelníkov skokan hnedý (*Rana temporaria*), z vtákov dubník trojprstý (*Picoides tridactylus*), orešnica perlavá (*Nucifraga caryocatactes*), hlucháň obyčajný (*Tetrao*

urogallus), jariabok hôrny (*Tetrastes bonasia*) a orol krikľavý (*Aquila pomarina*). Z nočných dravých vtákov sa v Belianskych Tatrách vyskytuje vzácna sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), pôtik kapcavý (*Aegolius funereus*) a kuvičok vrabčí (*Glaucladius passerinum*). Na odľahlých miestach na skalách hniezdi aj výr skalný (*Bubo bubo*). Z veľkého množstva lesných spevavcov treba spomenúť aspoň hýľa obyčajného (*Pyrrhula pyrrhula*), drozdov - trískotavého, čvíkotavého, kolohrivca, červenkavého (*Turdus viscivorus*, *T. pilaris*, *T. torquatus*, *T. iliacus*). Z cicavcov tu žije vzácny zástupca hmyzožravcov pisikor vrchovský (*Sorex alpinus*). Typickým, avšak dost zriedkavým lesným druhom, je plch hôrny (*Dryomys nitedula*). V močaristých úsekoch pri horských bystrinách, najmä v podmáčaných jelšínach, možno nájsť dulovnicu menšiu (*Neomys anomalus*). Pre toto územie sú charakteristické niektoré druhy mäsožravcov, predovšetkým medveď hnedý (*Ursus arctos*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vlk obyčajný (*Canis lupus*), mačka divá (*Felis silvestris*), kuna lesná (*Martes martes*) a jazvec obyčajný (*Meles meles*).

Významnú skupinu živočíchov TANAP-u tvoria vodné a na vodu viazané živočíchové. Typickým karpatským endemitom je mlok karpatský (*Triturus montandoni*). Vody so zabahneným dnom v montánom a subalpínskom stupni vyhľadáva mlok vrchovský (*Triturus alpestris*). Z rýb sa tu vyskytujú tri významné druhy: pstruh potočný, lípeň obyčajný a hlaváč, ktorý dosahuje v Tatrách hornú hranicu svojho areálu rozšírenia na Slovensku (1265 m n. m.).

Najdôležitejšie problémy ochrany prírody

Od nadobudnutia účinnosti zákona o Tatranskom národnom parku sme zaznamenali viacero vývojových etáp. Prvá (1949-1964) bola osobitne významná v tom, že sa počas nej vytvorili základné ekonomické predpoklady na naplnenie zmyslu a obsahu zákona, konštituovala sa Správa TANAP-u ako organizácia zabezpečujúca úlohy, vyplývajúce pre toto územie z právnych predpisov. V tomto období sa vymedzili najcennejšie prírodné priestory vo forme rezervácií a začala sa výskumná činnosť. Položili sa tiež základy spracovania rozsiahlej dokumentácie o tomto území, vybudovalo sa Tatranské múzeum a čiastočne sa znížili negatívne dôsledky antropickej činnosti (obmedzením pastvy dobytky).

Keďže sa predpokladala zvýšená návštevnosť, ktorá tiež negatívne ovplyvňuje kvalitu prírodného prostredia, muselo sa doriešiť aj vhodné skĺbenie ochrannárskej funkcie s výstavbou a návštevnosťou. Tieto, ale aj ďalšie okolnosti, boli dôvodom na zjednotenie názorov, že ďalšia ochrana tohto územia sa musí koordinovať. Jej základné princípy a zásady obsahuje dokument z r. 1964 "Konceptia ochrany prírody a tvorby prírodného prostredia Tatranského národného parku". Vychádzala predovšetkým z inventarizácie existujúceho stavu biotických a abiotických zložiek prírodného prostredia, z hodnotenia kvality prírodného prostredia, ako aj členenia územia na priestory podľa kvality a možností ich využitia. Konceptia brala do úvahy nevyhnutnosť ochrany a určila zásady koordinácie hlavných činností na tomto úze-

mí. Pri vyhodnocovaní koncepcie v r. 1989 sa konštatovalo, že jej zámary sa naplnili len čiastočne, časť z nich je stále aktuálna.

Bezpochyby sa podcenili varovné signály, známe už v 60. rokoch, a tak sa niekde až kriticky zmenili ekologické podmienky.

- Podcenila sa ekologická únosnosť územia z hľadiska návštevnosti (budovanie lôžkovej kapacity, neriešenie dopravného systému). Súčasný trend nárastu návštevnosti ohrozuje základné prírodné hodnoty národného parku.
- Jednostranné preferovanie výstavby hotelových zariadení (lôžkových kapacít) malo negatívne spätné väzby na vodstvo, reliéf, ohrozilo vegetačný kryt i živočíšstvo.
- Opakujúce sa veterné kalamity sťažujú a v určitých lokalitách znemožňujú realizáciu zásad obhospodarovania lesov v špecifických podmienkach národného parku. Tým sa stáva starostlivosť o lesné spoločenstvá mimoriadne zložitou a problémovou.
- Rozhodujúcim faktorom ohrozenia národného parku v súčasnosti je znečistenie ovzdušia (podcenenie spriemyselnosti liptovskej a popradskej doliny), znásobené diaľkovým prenosom škodlivín. Poškodzovanie má za následok znižovanie stability porastov, zhoršovanie ich zdravotného stavu, a tým aj funkcií lesných ekosystémov.
- Zmeny v kvalite i kvantite potravinovej základne živočíchov sa prejavujú na ich zdravotnom stave, vyúsťujú do ohrozenia existujúcich populácií vzácných druhov. Výrazne je zoslabená stabilita a autoregulačná schopnosť ekosystémov v celom národnom parku.

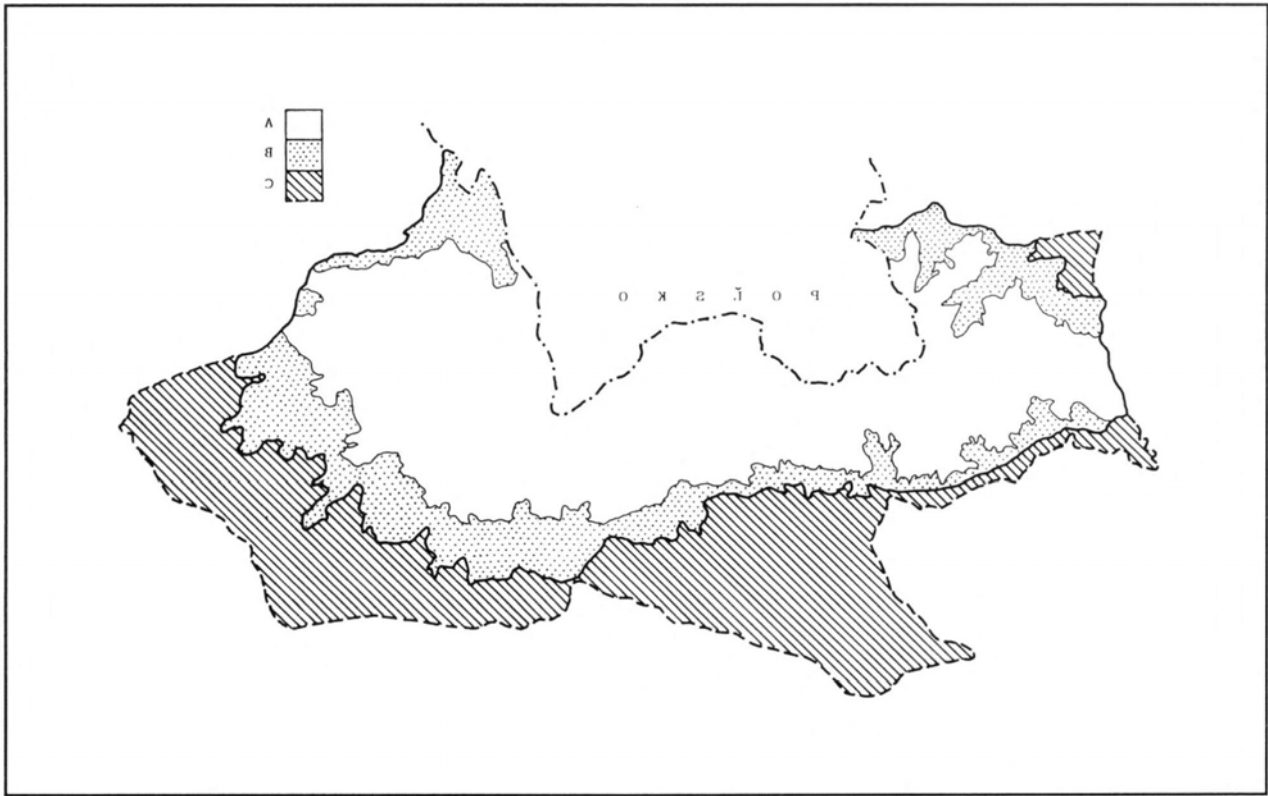
Najmä na riešenie týchto problémov sa prijal r. 1991 nový *Program starostlivosti o Tatranský národný park*.

Zóny ochrany prírody

Súčasnú využívanie územia TANAP-u nadväzuje na kultúrne a socioekonomické tradície. V zmysle platných právnych noriem sú všetky aktivity podriadené prvoradej prírodoochrannej funkcii - sú regulované kvantitatívne, priestorovo, prípadne časovo.

Pri syntetickom pohľade, vychádzajúcom z poznania prírodných i socioekonomických pomerov sa tu dajú vyčleniť tri typy krajiny, zodpovedajúce členeniu územia na zóny ochrany prírody:

- **A zóna (45 % územia)** - predstavuje vysokohorskú, z hľadiska ochrany prírody najcennejšiu krajinu nad 1200-1250 m n.m. S výnimkou 11 vysokohorských chát nie je urbanizovaná. Istou zvláštnosťou je astronomické observatórium na Lomnickom štíte (2632 m n. m.), ku ktorému vedie lanovka. Okrem nej sú vybudované lanové dráhy na lyžiarskych zjazdovkách na Hrebienku, Solisku a v Športovom areáli na Štrbskom plese. Všetky druhotné funkcie, najmä turistika a niektoré športy sú prísne regulované a tolerujú sa iba na niektorých lokalitách. Pre závesné a padákové lietanie sú určené tri letové koridory, pre skialpinizmus tri trate a pre horolezectvo sa využíva približne 20 skalných stien rôznej obtiažnosti. Pre turistiku slúži sieť chodníkov, viaceré z nich majú charakter náučných.

Územie Tatranského národného parku s vyznačením zón ochrany prírody

● **B zóna (20 % územia)** - predstavuje horskú, takmer súvisle zalesnenú krajinu do nadmorskej výšky 1200-1250 m n. m. Vzhľadom na výborné klimatické podmienky a solídne vybudovanú základňu liečebných a rehabilitačných zariadení, podporuje sa v nej najmä zdravotná funkcia. V tejto zóne ležia všetky tatranské osady, ktoré sú sprístupnené cestnou sieťou a elektrickou železnicou. Do istej miery sa v tejto časti TANAP-u toleruje rekreačno-športová a poľnohospodárska funkcia, zameraná na udržanie krajinársky pôsobivých enkláv lúk. Cieľom účelového lesného hospodárstva je udržanie, prípadne obnova prirodzenej štruktúry lesných porastov a spracovanie kalamitného dreva.

● **C zóna (35 % územia)** - predstavuje podhorskú, silne urbanizovanú krajinu, viac alebo menej totožnú s kotlinovou časťou územia TANAP-u približne do výšky 800-900 m n. m. Okrem veľkého počtu vidieckych sídiel je pre ňu príznačný vysoký podiel poľnohospodárskych pôd, najmä lúk a pasienkov. Lesné porasty sa obhospodarujú v súlade s biologickými princípmi pestovania lesov. V tejto oblasti sú dobré podmienky na rozvoj rekreačných a športových aktivít v letnej i zimnej sezóne.

Celé územie TANAP-u má obrovský význam pre poznanie geologických pomerov tzv. jadrových pohorí karpatského horského systému a poskytuje vynikajúcu školu alpskej geomorfológie. Neoceniteľné je z hľadiska študovania zafadnenia, glaciálnych a periglaciálnych javov.

Keď sa zdôrazňuje vegetačná špecifickosť Tatier, myslí sa tým spravidla vegetácia alpínskeho a subniválneho stupňa. Je však svojrázna aj v lesných stupňoch, čo súvisí s ich polohou a klimatickými podmienkami. Celé územie umožňuje jedinečný výskum ekológie drevín, či už z hľadiska klimatických alebo pôdnych pomerov. Dovoľuje štúdie, ktoré nemožno uskutočniť v iných chránených územiach. Spomedzi lesných drevín sústreďuje najviac pozornosti pôvodná borovica limbová (*Pinus cembra*). Celkove sa tu vyskytuje niekoľko tisíc druhov rastlín. Z minulých geologických období pretrvalo viacero druhov severského pôvodu. Väčšina z nich má v Tatrách najjužnejšiu hranicu svojho areálu rozšírenia (reliktné druhy z doby ľadovej). Viaceré druhy vznikli v tunajších svojráznych podmienkach ako endemické druhy Tatier alebo karpatskej oblasti. 138 rastlinných druhov patrí k osobitne chráneným.

Od lesného stupňa po najvyššie tatranské štíty žije 8 druhov obojživelníkov, 3 druhy plazov, 115 druhov vtákov a 42 druhov cicavcov. Avšak TANAP neoplyva len pestrosťou stavovcov, nachádza sa tu aj veľké spektrum bezstavovcov. Okrem jedinečných prírodných hodnôt veľmi významných pre vedu a kultúrno-náučné ciele je územie TANAP-u BR Tatry aj dôležitou vodohospodárskou oblasťou a poskytuje vynikajúce podmienky na liečbu a zotavenie.